

Danuta Jaskanis

Świeck Strumiany, pow. Wysokie Mazowieckie

Informator Archeologiczny : badania 4, 211-212

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ŚWIELUBIE, pow. Kołobrzeg

Zakład Archeologii Wielkopolski
i Pomorza Instytutu Historii Kultury
Materialnej PAN w Poznaniu

Badania prowadził dr Władysław Łosiński. Finansował IHKM PAN. Szósty sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne (IX w.). Ślad osadnictwa z okresu brązu i neolitu.

Kontynuowano rozkopywanie mogił Nr 6, 7 i 12 oraz podjęto eksploatację kurhanu 24/18. Badane kurhany zostały usypane z piasku. Ich podstawę tworzyła warstwa popiołu i spalenizny. Jedynie w jednej mogile odkryto pozostałości grobu. Był to pochówek ciałopalny, jamowy bez resztek stosu. Inny grób ciałopalny odsłonięto między kurhanami. Był to grób warstwowy, z resztkami stosu o wymiarach 3,5 x 1,0 m. W skład wyposażenia wchodziły naczynia gliniane oraz kilka przedmiotów żelaznych. Ceramika oraz przedmioty żelazne znaleziono również w nasypach mogił oraz u ich podnóży. Poniżej kurhanów natrafiono na ślady osadnictwa z okresu neolitu i epoki brązu.

ŚWIECK STRUMIANY,
pow. Wysokie Mazowieckie

Muzeum Okręgowe w Białymstoku

Badania prowadziła mgr Danuta Jaskanis. Finansowało Muzeum Okręgowe w Białymstoku. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko płaskie, szkieletowe z okresu wczesnego średniowiecza.

Przeprowadzono ostatni etap badań na cmentarzysku wchodzącym w skład zespołu osadniczego. Celem prac tegorocznych było uchwycenie zasięgu obiektu od strony południowej. Tak jak w latach poprzednich granicę cmentarzyska i z tej strony wyznaczał ślad po ogrodzeniu konstrukcją słupową. Cmentarzysko założone zostało więc na przestrzeni w przybliżeniu kwadratowej o wymiarach 40 x 40 m, w bezpośrednim sąsiedztwie grobu i osady. W końcowym etapie użytkowania lokowanie grobów przekroczyło ogrodzenie od strony wschodniej oraz wkroczyło na wał zewnętrzny grodu, powodując wydłużenie się cmentarzyska po osi wschód-zachód.

Odkryto 114 grobów szkieletowych jamowych zalegających w trzech, niekiedy czterech poziomach w układzie rzędownym. Przekroje wzdłużne i poprzeczne grobów pozwoliły na uchwycenie w niektórych grobach wyraźnych śladów trumien drewnianych oraz podkładów drewnianych (nosideł?) łączonych poprzecznie małym okrągłakiem. W kilku grobach stwierdzono występowanie w regularnych odstępach wzdłuż krawędzi jam,

gwoździ żelaznych. Tak jak w latach poprzednich inwentarz wystąpił w 50 proc. grobów. Stanowiły go ozdoby i części stroju oraz bardzo licznie występujące małe nożyki. Najlicniejszą grupą tworzą różnorodnej formy i barwy paciorki ze szkła przezroczystego i nieprzezroczystego oraz kabłączki skroniowe esowate z brązu oraz cyny. Do interesujących znalezisk należą zausznice ażurowe z trójczłonowo skonstruowaną plecionką oraz jeden egzemplarz zawieszki zoomorficznej z brązu.

Poza grobami ujawniono szereg skupisk kości pojedynczych i przemieszanych, powstałych zapewne przez niszczenie grobów wcześniejszych wkopami jam grobowych z późniejszego okresu. Stąd też licznie występujący materiał zabytkowy nie związany z konkretnymi grobami. Interującym też faktem było odkrycie jedyne na tym cmentarzysku ciałopalnego grobu popielnicowego. Kości złożone były w naczyniu dużych rozmiarów, obtaczanym na kole. Grób ciałopalny znajdował się w zachodniej części cmentarzyska, gdzie odkryto na przestrzeni wydzielonej między grobami ślady po budowlu napowierzchniowej. Są nimi pozostałości po słupach o ściosanych końcach tworzące zarys prostokąta o wymiarach ca 5,60 m na 9 m skierowanego osią dłuższą z północnego zachodu na południowy wschód. Być może, że słupy te były elementem pomocniczym przy wzniesieniu budowli konstrukcji zrębowej.

ŚWIETY KRZYŻ (Łysa Góra)
pow. Kielce

patrz średniowiecze

TRZEMESZNO, pow. Mogilno

Muzeum im. Jana Kasprowicza
w Inowrocławiu.

Badania prowadził mgr Czesław Sikorski. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Wczesnośredniowiecze, średniowiecze.

Badania miały charakter weryfikacyjny. Prowadzono je na dwóch domniemanych grodziskach wczesnośredniowiecznych.

- 1) Wzgórze na byłym cmentarzu ewangelickim przecięto wykopami sondażowymi wzdłuż osi północ — południe. W wykopach nie stwierdzono śladów sztucznych konstrukcji obronnych.
- 2) W wykopach założonych na tzw. „Górze św. Izydora” nie stwierdzono śladów sztucznych konstrukcji obronnych. Występujące tam licznie ułamki naczyń wczesnośredniowiecznych znajdują się na wtórnym złożu.